

FER

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
F A K U L T E T
ELEKTROTEHNIKE
I RAČUNARSTVA

Republika Hrvatska
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Donje Svetice 38
10000 Zagreb

Zagreb, 11. svibnja 2012.

Predmet: Primjedbe na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju

Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (FER) od 18. travnja do 11. svibnja 2012. godine provedena je rasprava o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Na temelju primjedbi koje su dostavili zavodi FER-a, kao i predstavnici nastavnika i suradnika izabranih u nastavna i suradnička zvanja u Fakultetskom vijeću FER-a, dostavljamo vam objedinjene primjedbe FER-a.

Opće primjedbe

S obzirom na to da je u izradi Strategija odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologije ne vidimo potrebu donošenja izmjena Zakona prije donošenja Strategije.

Umjesto poticajnih mjera koje bi unaprijedile znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje u Hrvatskoj, predlagač Zakona isključivo ima za cilj uštedjeti novac. Slažemo se da treba štedjeti, no Hrvatskoj puno više trebaju poticajne mjere kako bi se što uspješnije uklopila u Europsku uniju kojoj pristupamo za godinu dana.

Pretpostavljamo da su navedene izmjene Zakona potaknute štednjom u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Smatramo da će umirovljenje nastavnika iznad 65 godine života te nezapošljavanje znanstvenih novaka nakon doktorata imati negativne posljedice na kvalitetu znanstvenog i nastavnog rada.

Nacrtom prijedloga Zakona nejasno je na koji način će se raspisivati natječaji za izbor na radna mjesta (izbori u viša zvanja) te izbori za postdoktorande.

Smatramo da nemogućnost napredovanja (ili ograničenog) napredovanja neće dovesti do povećanja rezultata znanstvenog istraživanja (veći broj znanstvenih publikacija i sl.) već će dovesti do odljeva sposobnih mladih znanstvenika iz sustava.

Zakonom bi trebalo jasno razlikovati asistente i postdoktorande na institutima i sveučilištu. Asistenti koji imaju obvezu sudjelovanja u nastavi (vježbe, ispiti, domaće zadaće, itd.) u neravnopravnom su položaju u odnosu na one koji rade samo u znanosti. Asistenti koji su zaposleni na sastavnicama sveučilišta trebali bi se birati i zbog potrebe u nastavi, a ne samo znanstvenog rada.

Primjedbe po pojedinim člancima Nacrta prijedloga Zakona

Članak 47. (kojim se mijenja članak 102. Zakona)

Predlaže se promjena obveze podnošenja izvješća o radu s tri godine u svakih pet godina, pri čemu bi na razini Zakona trebalo definirati tko ocjenjuje podnesena izvješća. Pored toga, smatramo da će ovo rezultirati velikom količinom izvješća (u fizičkom obliku nepotrebno će se generirati velika količina dokumenta, što predstavlja gubitak vremena uloženog za njihovo sastavljanje i ekološki neprihvatljivo bacanje velike količine papira). Stoga smatramo da se

izvješće o radu treba sastavljati samo na zahtjev dekana ili Fakultetskog vijeća. Drugim riječima, ako želimo kazniti neradnike (što je svakako pohvalno), ne trebaju svi ispaštati.

Članak 25. (kojim se mijenja članak 70. Zakona)

Predlaže se promjena u opisu sveučilišnih studija koji bi omogućili fleksibilni integrirani studij, koji bi omogućavao i završetak studija nakon 3. godine i ulazak na studij na 4. godinu.

Članak 20. (kojim se mijenja članak 43. Zakona)

U drugoj rečenici stavka 5. nedostaje riječ "postdoktorand".

Članak 21. (kojim se mijenja članak 45. Zakona)

Diskriminiraju se osobe po spolu (i one sa zdravstvenim teškoćama). Smatramo da je nedopustivo je da se dulja bolovanja i roditeljni dopusti tretiraju na predloženi način.

Članak 31. (kojim se mijenja članak 77. Zakona)

Nejasno je koji su kriteriji za stjecanje statusa "iznimno darovite osobe".

Članak 47. (kojim se mijenja članak 102. Zakona)

Ako je netko visokom učilištu na kojemu radi osigurao iz vanjskih izvora vezanih uz struku sredstva za vlastitu plaću, onda bi ako to procijeni oportunistički, takvo visoko učilište trebalo imati pravo zaposliti tu osobu. Navoditi "Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom njegova rada" ili kako je bio uspješan "u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika" je u tom slučaju izlišno.

Implicira se da će se tako otvarati nova radna mjesta za mlade. To je suštinski pogrešno jer je odraz mišljenja da postoji određen broj radnih mjesta koji je nepromjenjiv. Činjenica jest da radna mjesta nastaju i nestaju u primjetnoj mjeri zahvaljujući upravo aktivnosti uposlenih. Između ostaloga, nema garancije da će novac ušteden na plaćama redovitih profesora u trajnom zvanju biti usmjeren na zapošljavanje mladih.

U većini slučajeva, redoviti profesori u trajnom zvanju starosne dobi iznad 65 godina vrlo su aktivne osobe koje bitno doprinose razvoju znanosti i koje značajno sudjeluju u nastavnom procesu (najčešće su takvi profesori izuzetno omiljeni kod studenata). Nadalje, tendencija je produljenje radnog vijeka (razmatra se odlazak u mirovinu s navršenih 67. godina života) tako da je odredba zakona suprotna tendencijama u svijetu. Zakonodavac može pooštriti uvjete produljenja ugovora o radu, no smatramo da je potpuno neproduktivno posve ukinuti tu mogućnost (ne računajući mogućnost da si osoba sama zaradi plaću).

Stoga smo mišljenja da treba zadržati dosadašnju regulativu vezanu uz nastavak rada redovitih profesora u trajnom zvanju.

Članak 64. stavak 2.

Predloženom formulacijom slijedi da neposredno nakon doktoriranja slijedi otkaz ugovora o radu. Do eventualne realizacije izbora na radno mjesto za više zvanje, u najboljem slučaju, potrebno je nekoliko mjeseci, a najčešće se to vrijeme mjeri u godinama. Nedopustivo je da se takvu osobu (mladog doktora znanosti) kroz to vrijeme drži nezaposlenom i u neizvjesnosti. Smatramo da bi se sadašnjim novacima - asistentima nakon uspješno završenog doktorata trebalo i dalje automatski produžavati ugovor o radu (ili barem automatski raspisati natječaj za mjesto postdoktoranda).

S poštovanjem,

Dekan

N. Perić

Prof. dr. sc. Nedjeljko Perić

